

СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ПРАВА

**РЕФОРМУВАННЯ ПРАВОВОЇ СИСТЕМИ
В КОНТЕКСТІ ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ**

МАТЕРІАЛИ
ІІІ Міжнародної науково-практичної конференції
(Суми, 23–24 травня 2019 року)

У двох частинах

Частина 1

Суми
Сумський державний університет
2019

прав суб'єктів господарювання. Крім цього, в межах кожної теми сформульовано контрольні питання до читача та визначено теми рефератів.

Використання у навчальному процесі посібника «Захист прав суб'єктів господарювання» допоможе сформувати у студентів навички роботи із загальними та спеціальними нормативно-правовими актами, уміння розв'язувати реальні правові ситуації, що виникають під час створення, функціонування, припинення діяльності суб'єктів господарювання, а також здатність реалізовувати правові норми у різних сферах правовідносин. Матеріали навчального посібника також становлять науковий і практичний інтерес для аспірантів, викладачів, підприємців, фахівців у сфері господарського права, державного управління, юрисконсультів [2].

ЛІТЕРАТУРА:

1. Деревянко Б.В. Правове регулювання захисту прав суб'єктів господарювання : навч. посібник / Б.В. Деревянко ; МВС України, Донецький юридичний інститут. Донецьк : Видавничий дім «Кальміус», 2013. 148 с.
2. Деревянко Б. В., Туркот О. А. Захист прав суб'єктів господарювання: навчальний посібник / за ред. д-ра юрид. наук, проф. Б. В. Деревянка; 2-е вид., переробл. і доповн.; МВС України, Донецький юридичний інститут. Львів : Ліга-Прес, 2019. 150 с.

ПОНЯТТЯ ТА СУТНІСТЬ АЛІМЕНТІВ НА ДИТИНУ В УКРАЇНІ

Биряк Л.П.

Студентка V курсу ННІ права

Сумський державний університет

Науковий керівник: Колеснікова М.В.

к.ю.н., старший викладач кафедри АГПФЕБ ННІ права,

Сумського державного університету

Несплата аліментів є однією з найболючіших проблем багатьох сімей в Україні. У разі розлучення діти залишаються проживати з одним із батьків, а другий зобов'язаний сплачувати аліменти, хоч, нажаль, відповідно до статистики велика кількість батьків ухиляється від такого обов'язку. Саме тому, дана тема є актуальною та заслуговує ретельного дослідження.

Батьки або інші особи, що приділяють увагу дитині під час її виховання, несуть відповідальність за забезпечення в межах власних здібностей та фінансових можливостей умов життя, необхідних для повноцінного розвитку дитини.

Відповідно до статті 180 Сімейного кодексу України батьки зобов'язані утримувати дитину до досягнення нею повноліття [1]. Обов'язок утримувати дитину є рівною мірою обов'язком матері та батька. Навіть у випадку проживання одного з батьків окремо від дитини, він повинен брати участь у її утриманні у грошовій та натуральній формі.

Одним з видів утримання дитини є сплата аліментів.

Аліментами називають частку доходу матері або батька, яка добровільно чи примусово за рішенням суду щомісячно виплачується одним із батьків на користь іншого для утримання дитини або кількох дітей у грошовій чи натуральній формі [2]. Аліменти не можна дарувати, заповідати або передавати право на них третім особам. Аліменти є безоплатною виплатою, бо люди, що мають родинні зв'язки в межах однієї сім'ї, мають обов'язок утримувати один одного. Аліменти призначаються на кожную дитину окремо.

Дитині належить право на аліменти незалежно від того, чи перебувають її батьки в шлюбі. Звідси, законодавство щодо виплати аліментів, стосуються також і тих батьків, які перебувають у фактичному шлюбі. Аліменти, які сплачені на дитину, є власністю даної дитини, а тому, особа, на ім'я якої вони виплачуються, повинна розпоряджатись ними виключно в інтересах дитини. ЦК України передбачено, що неповнолітній має право на розпорядження аліментами, які отримані на її утримання, також право на самостійне одержання та розпорядження аліментами в межах законодавства.

Сімейним кодексом України передбачено, що при визначенні розміру аліментів суд враховує:

- стан здоров'я та матеріальне становище дитини та платника аліментів;
- наявність у платника непрацевдатних членів родини або інших дітей;
- наявність у платника право власності на майно, грошові кошти тощо;
- доведені особою, що стягує аліменти, витрати платника аліментів, у тому числі на придбання нерухомого або рухомого майна, сума яких перевищує десятикратний розмір прожиткового мінімуму для працевдатної особи, якщо платником аліментів не доведено джерело походження коштів;
- інші обставини, які мають істотне значення [1].

Розмір аліментів повинен бути достатнім для забезпечення розвитку дитини, а тому у 2018 році були внесені зміни до СК України, відповідно до яких мінімальний гарантований розмір аліментів був збільшений з 30% прожиткового мінімуму для дитини відповідного віку до 50 %. Станом на 1 січня 2019 року прожитковий мінімум для дітей віком до 6 років становить 1626 гривень, а для дітей віком від 6 до 18 років - 2027 гривень [3]. Відповідно до цього мінімальний гарантований розмір аліментів буде 813 для дітей до 6 років та 1013,5 гривень для дітей від 6 до 18 років.

Розмір аліментів розраховується у частці від заробітку того з батьків, хто зобов'язаний їх сплатити, яка визначається судом. За заявою одержувача аліментів їх розмір може визначатись у твердій грошовій сумі, яка буде підлягати щорічній індексації.

У разі ухилення від добровільної сплати аліментів на дитину той із батьків, з ким проживає дитина, звертається до суду з позовною заявою про стягнення аліментів на утримання дитини або кількох дітей [1].

Аліменти на дитину виплачуватимуться від дня пред'явлення позову до досягнення дитиною повноліття, а якщо дитина досягла повноліття, але продовжує навчання, аліменти стягуються до досягнення нею 23 років. У разі наведення доказів ухилення від утримання дитини, можна у судовому порядку отримати кошти на утримання дитини за попередні роки, але не більше як за три роки.

Існують випадки коли батьки можуть бути звільнені від сплати аліментів. Такими випадками є:

- дохід дитини значно перевищує дохід батьків та повністю забезпечує потреби даної дитини;
- шляхом укладення нотаріально посвідченого договору про припинення права на аліменти для дитини у зв'язку з передачею права власності на нерухоме майно [1].

Якщо платник не виплачує аліменти й вини державних виконавців немає, то для таких випадків в Україні передбачено два види відповідальності за невиклату аліментів: адміністративна та кримінальна.

Адміністративна відповідальність настає відповідно до статті 183-1 КУпАП, у випадку, коли сукупний розмір заборгованості перевищує суму відповідних платежів за 6 місяців з дня пред'явлення виконавчого документа до примусового виконання для здорових дітей та у випадку заборгованості за 3 місяці для дітей, які мають проблеми зі здоров'ям передбачені у цій статті [4].

Кримінальна відповідальність за несплату аліментів настає у випадку злісного ухилення від сплати коштів на утримання дітей відповідно до статті 164 КК України. Поняття злісності належить до оціночних категорій та має бути визначено у кожному конкретному випадку [5].

Таким чином, аліментами є частина доходу одного з батьків, які у добровільному порядку чи примусово відповідно до рішення суду виплачується одним з батьків на користь іншого для утримання дитини або кількох дітей у грошовій чи натуральній формі. Аліменти, які сплачені на дитину, є її власністю, а тому, особа, на ім'я якої вони виплачуються, повинна розпоряджатись ними виключно в інтересах дитини. Розмір аліментів повинен бути достатнім для забезпечення розвитку дитини, мінімальний

гарантований розмір аліментів складає 50% від прожиткового мінімуму для дитини відповідного віку.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Сімейний кодекс України. Кодекс, Закон України від 10.01.2002 № 2947-III. URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2947-14#n914> (дата звернення 14.04.2019)
2. Порядок нарахування та мінімальний розмір аліментів в 2018 році. *Управління державної виконавчої служби*: веб-сайт. URL: https://krjust.gov.ua/news/ID_poryadok-narahuvannya-ta-minimalnii-rozmir-alimentiv-v-2018-roci.html (дата звернення 14.04.2019)
3. Про Державний бюджет України на 2019 рік. Закон України від 23.11.2018 № 2629-VIII. URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2629-19#n26> (дата звернення 14.04.2019)
4. Кодекс України про адміністративні правопорушення. Кодекс, Закон України від 07.12.1984 № 8073-X. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10#n4071> (дата звернення 14.04.2019)
5. Кримінальний кодекс України. *Кодекс, Закон України* від 05.04.2001 № 2341-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#n1091> (дата звернення 14.04.2019)

ПРОБЛЕМНІ АСПЕКТИ РЕАЛІЗАЦІЇ НОРМИ СТАТТІ 2-1 «РІВНІСТЬ ТРУДОВИХ ПРАВ ГРОМАДЯН» КОДЕКСУ ЗАКОНІВ ПРО ПРАЦЮ СЕКСУАЛЬНИМИ МЕНШИНАМИ В УКРАЇНІ

Уварова Н. В.

*д.ю.н., доцент кафедри кримінального процесу
Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ*

Слідування курсом на інтеграцію до Європейського Союзу (далі – ЄС) покладає на Україну низку обов'язків. Одним із найважливіших зобов'язань є приведення національного законодавства у відповідність до європейських стандартів. Насамперед це передбачає «модернізацію» норм вітчизняного права, що одночасно має розширити і удосконалити механізми захисту прав і свобод громадян в Україні, стимулювати розвиток громадянського суспільства та демократичних цінностей.

До кола проблемних питань, які традиційно оминаються державною владою та викликають занепокоєння громадянського активу належить питання недопущення дискримінації у забезпеченні трудових прав. Бінарність проблеми забезпечення рівності трудових прав громадян полягає у тому, що з одного боку може бути порушене конституційне право на працю (стаття 43), а з іншого – проголошене частиною 1 статті 24 Конституції України, недопущення привілеїв чи обмежень за ознаками раси, кольору